

บรรณานุกรม

- กนิษฐา อินชุกุล. 2536. **การสื่อข่าวสิ่งแวดล้อม**. สารนิพนธ์ ปริญญาตรีวารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2535. “ข้อเสนอแนะภาพรวมของทางออกด้านสิ่งแวดล้อม.” **วารสารธรรมศาสตร์**, ปีที่ 18 ฉบับที่ 1 มีนาคม.
- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. 2543. **สื่อเพื่อชุมชน: การประมวลองค์ความรู้**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- กาญจนา แก้วเทพ. 2547. **การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค**. กรุงเทพมหานคร: Higher Press.
- กาญจนา แก้วเทพ. 2547. **สื่อสารมวลชน: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แบรินด์เอจ จำกัด.
- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. 2549. **สื่อสารเพื่อโลกสวย: บทเรียนจากการสื่อสารเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- กุลธิดา สามะพุทธิ และคณะ. 2545. **เมื่อปลาจะกินดาว 2: รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย 10 เรื่องในรอบปี 2545**. กรุงเทพมหานคร: ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. ม.ป.ป. **พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง**. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2536. **การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม.
- กนิษฐา สมร่าง. 2532. **ความคิดเห็นของบรรณาธิการ เนื้อหาข่าว และความต้องการของผู้อ่านในด้านการเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวัน “ไทยนิมิต” จังหวัดสพบุรี**. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จริยา ชื่นใจชน. 2548. **การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย**. ค้นคว้าอิสระ วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต การสื่อสารภาครัฐและเอกชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- จิรวรรณ กมลรัตน์ โยธิน. 2536. การวิเคราะห์เนื้อหาและความหมายของรายการสารคดีสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ในระหว่าง พ.ศ. 2532-2534. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศักดิ์ วิทยาภัก. 2537. การรับรู้และการตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองเชียงใหม่: การสำรวจในระยะต้นแผน 6. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คนยา รัชชนก. 2538. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรายวันจังหวัดเชียงใหม่กับการกำหนดวาระข่าวสารการพัฒนาแก่ชุมชน. วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม. 2544. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สายธาร.
- นรินทร์ นำเจริญ. 2546. เอกสารประกอบการสอน กระบวนการรายงานข่าวชั้นสูง. เชียงใหม่: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นรินทร์ นำเจริญ และพูนสุข ธรรมรัต. 2552. รายงานการวิจัยเรื่อง “สถานภาพและบทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในประเทศไทย”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.).
- นฤมล ศรีสว่าง. 2532. การศึกษาปริมาณและปัญหาการนำเสนอข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นาท ตันทวิรุพห์ และ พูลทรัพย์ สมุทรสาคร. 2528. วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและการบริหารทรัพยากร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิตยา เจริญประเสริฐ. 2543. จริยธรรมธุรกิจ (703301). เชียงใหม่: ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญรักษ์ บุญณะเขตมาลา. 2539. “วารสารศาสตร์สีเขียว.” ฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์วิชาการ.
- บุญเลิศ สุกคิลก. 2521. “สื่อมวลชน พลังแฝงในการพัฒนาการเมืองที่ถูกกลืน.” วารสารธรรมศาสตร์. ปีที่ 8 เล่มที่ 2 ตุลาคม-ธันวาคม.
- ประสาน ดังสิกบุตร. 2542. เอกสารประกอบการสอน กระบวนวิชา 072701 การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่ : สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ปาริชาต สถาปิตานนท์. 2546. **การสื่อสารสุขภาพ ศักยภาพของสื่อมวลชนในการส่งเสริมสุขภาพ.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2539. “เศรษฐศาสตร์สีเขียว และนิเวศวิทยาการเมือง: จินตนาการทางพุทธศาสตร์.” เอกสารประกอบการสัมมนา ยกเครื่องเมืองไทยจินตนาการสู่ปี 2000; 26-28 กันยายน พ.ศ.2539 โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- พระไพศาล วิสาโล, และสมควร ใฝ่งามดี. 2533. **เลขอบฟ้าเขียว ทางเลือกสำหรับอนาคตที่กำลังปรากฏเป็นจริง.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- พิทยา พัฒนธัญญา. 2535. **ความคิดเห็นของนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนล่าง ต่อบทบาทที่หนังสือพิมพ์ควรจะเป็นและที่กำลังเป็นอยู่ในการเสนอข่าวเพื่อการพัฒนา.** วิทยานิพนธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงเพชร ธนสิน. 2532. **การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.** เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มิ่งสรรพ ขาวสะอาด. 2552. **จุดเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมไทย: การวิเคราะห์ช่องว่างนโยบาย.** เชียงใหม่: ล็อกอินดิไซน์เวิร์ค.
- มีชัย วรสายัณห์. 2536. “ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการป้องกันแก้ไข.” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2(1).
- ยุพดี เสตพรรณ. 2544. **ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม.** กรุงเทพมหานคร: พิษณุการพิมพ์.
- ระวีวรรณ ประกอบผล. 2528. **แบบจำลองการสื่อสารสำหรับการศึกษาสื่อสารมวลชนของ เดนนิส แม็คเคลล และ สเวน วินดาห์ล.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถัดดา ประพันธ์พงษ์ชัย. 2536. **การวิเคราะห์รายการสุขภาพอนามัยทางโทรทัศน์ที่มีต่อการส่งเสริมสุขภาพ.** วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลักษณ์กมล เอี่ยมวิวัฒน์กิจ. 2542. “การสื่อข่าวสีเขียว: บทบาทสื่อมวลชนเพื่อโลกที่ยั่งยืน.” วารสารสงขลานครินทร์, ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม.
- วิลาสินี พิพิธกุล. 2538. **บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงทางสิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณีมลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะจังหวัดลำปาง.** วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย. 2532. **การสื่อข่าวสิ่งแวดล้อม: คู่มือสื่อมวลชน.** กรุงเทพมหานคร: ชมรมการสื่อข่าววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย.

- สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542. **สภาวะแวดล้อมของเรา.**
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550. **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการ “ธรรมาภิบาลด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาการริเริ่มของท้องถิ่น กระบวนการนโยบาย และปัจจัยสู่ความสำเร็จ.”**
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มศช.).
- สวณิต ยมาภัย และระวีวรรณ ประกอบผล. 2538. **แบบจำลองการสื่อสาร.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริทิพย์ ชันสุวรรณ. 2539. **งานหนังสือพิมพ์.** กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.
- สิทธิ์ บุตรอินทร์ (บรรณาธิการ). 2535. **มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม.** เชียงใหม่ : งานส่งเสริมการวิจัยและ ตำรา กองบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร. 2544. **บทบาทของนิตยสารในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม: ศึกษากรณีนิตยสาร เพื่อสิ่งแวดล้อม.** วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตรมหาบัณฑิต การสื่อสารมวลชน. คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมควร กวียะ. 2546. “วารสารศาสตร์เชิงนิเวศ.” **วิ่งไปกับข่าวก้าวไปกับโลก.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อินฟอร์มีเดียบุ๊กส์.
- อมรพรรณ ชุ่มโชคชัยกุล และนิธิดา แสงสิงแก้ว. 2548. “หน่วยที่ 10 การรายงานข่าวด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม.” **เอกสารการสอนชุดวิชาการข่าวขั้นสูงและการบรรณาธิการ.** นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (บรรณาธิการ). 2547. **สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1. ตัวอย่างข่าวในประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1.1 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม

นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 18 มีนาคม 2553

ทส.ผุดไอเดีย ปลดจัดการเผา	ดึง 8 จังหวัด
	มาประกวด
	กรมส่งเสริม
	คุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมด้วย ช่วยกัน

ปลดจัดการเผา | สสจ.ภพ.น. 1
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ผุดไอเดีย

เตรียมจัดโครงการประกวดหมู่บ้านปลดจัดการเผา บรรเทาโลกร้อน ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการรณรงค์ให้ประชาชนลดการเผา เพื่อแก้ปัญหาหมอกควัน โดยผู้ชนะเลิศจะได้รับเงินรางวัลจังหวัดละ 70,000 บาท

เมื่อวันที่ 16 มี.ค.53 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน กำหนดจัดการประกวดหมู่บ้านปลดจัดการเผา บรรเทาโลกร้อน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการเผาในที่โล่งเพื่อลดภาวะโลกร้อนให้แก่ชุมชน หมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าเพื่อหลีกเลี่ยงชุมชนหรือหมู่บ้านพื้นที่เป้าหมายที่ได้ดำเนินการมาตรการควบคุมการเผาในชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม ปลดการเผาไร่ทาง และดำเนินการควบคุมการควบคุมไฟป่าอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการเชิญชวนหรือหมู่บ้านอื่น

การประกวดกำหนดจัดขึ้นใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบนคือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอน โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เกิดการเผาข้าวจากและเสียงต่อการเผาป่า เผาภาคเกษตร และเผาขยะ โดยรับสมัครหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการภายในเดือนมีนาคม 2553 ซึ่งแต่ละจังหวัดจะได้จัดตั้งคณะกรรมการและวางหลักเกณฑ์การตัดสิน ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศของแต่ละพื้นที่ โดยเบื้องต้นได้กำหนดรางวัลสำหรับแต่ละจังหวัดเป็นเงินสด 70,000 บาท แบ่งเฉลี่ยสำหรับหมู่บ้านที่ชนะเลิศ รองชนะเลิศและรางวัลชมเชยตามความเหมาะสม นอกจากนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่หมู่บ้านได้รับรางวัลก็จะได้รับโล่เชิดชูเกียรติและหมู่บ้านที่เข้าร่วมประกวดทุกหมู่บ้านจะได้รับประกาศเกียรติคุณโดยการตัดสินและมอบรางวัลจะมีขึ้นในเดือนมิถุนายน 2553

ทางด้าน นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) กล่าวว่า กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดตั้งขึ้นมา "รวมพลังชุมชนปลดจัดการเผา บรรเทาโลกร้อน" ขึ้น เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ให้กับประชาชนและหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย 8 จังหวัด ในเรื่องการเผาในที่โล่ง สถานการณ์ปัญหา และผลกระทบของหมอกควัน โดยการบรรยายให้ความรู้เรื่อง ปัญหาหมอกควัน ไฟป่า และการเผาในที่โล่ง รวมทั้งชี้แจงรายละเอียดโครงการประกวด "หมู่บ้านปลดจัดการเผา บรรเทาโลกร้อน" ในพื้นที่เป้าหมาย 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

นอกจากนี้ยังได้เปิดรับสมัครหมู่บ้านและชุมชน ที่สนใจเข้าร่วมโครงการประกวด "หมู่บ้านปลดจัดการเผา บรรเทาโลกร้อน" ในพื้นที่ 8 จังหวัด เพื่อสร้างเครือข่ายและช่องทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เข้าร่วมโครงการฯดังกล่าว สามารถส่งใบสมัครได้ภายในเดือนมีนาคม 2553 ณ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน หรือกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เลขที่ 49 ถนนพระราม 6 ซอย 30 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โดยสามารถ Download ใบสมัครทางเว็บไซต์ได้ที่ www.deqp.go.th

ซึ่งการจัดโครงการครั้งนี้หวังว่า กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่จะได้รับความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเผาในที่โล่ง และเกิดความตระหนักเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาหมอกควันที่เกิดจากการเผาในที่โล่ง อีกทั้งยังเกิดเครือข่ายในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย" นางอรพินท์ กล่าว

2. ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานตามหน้าที่มากขึ้น
นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2553

คุณภาพอากาศเชียงใหม่เริ่มเลวลง ผู้ว่าฯสุกหนสังจับมือแผนกลางโทษ

การตกลงข่าวประจำสัปดาห์ของจังหวัดเชียงใหม่วันอังคารที่ผ่านมา นายอมรพันธ์ นิมานันท์ ผวจ. เป็นประธานได้แสดงความเห็นต่องานการแก้ปัญหาหมอกควันของเชียงใหม่ ซึ่งเกิดจากการเผาวัสดุทางการณ์นาวิศกแล้ว เพราะพบมีการเผาตลอดเวลา จึงขอให้ทุกพื้นที่งดการเผา และต้องใช้มาตรการทางกฎหมายตั้งแต่ช่วงนี้ถึงสงกรานต์ ไม่เช่นนั้นจะเกิดวิกฤตรุนแรงกระทบต่อสุขภาพ และเศรษฐกิจสังคมอย่างมาก ล่าสุดทราบว่าจังหวัดลำปาง และลำพูนเริ่มมีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กหรือ PM10 เกินมาตรฐานแล้ว ยิ่งเชียงใหม่เป็นแอ่งจึงน่าเป็นห่วง

นายอมรพันธ์ นิมานันท์ กล่าวว่ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ในเรื่องการเผาทั้งในพื้นที่ทำการเกษตร และการเผาในที่โล่งของประชาชนทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันปัญหา

การสะสมของหมอกควัน แม้ว่าขณะนี้ยังไม่รุนแรง แต่อากาศประชาชนยังคงเผาป่า และในที่โล่งอยู่เช่นนี้ก็จะทำให้สถานการณ์หมอกควันรุนแรงขึ้น และอาจมีความจำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายมาบังคับใช้ ในการควบคุม และปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างจริงจังและเข้มงวด เพื่อให้ประชาชนเกิดความเกรงกลัว และปฏิบัติตนมาตราบการมากขึ้น เนื่องจากที่ผ่านมายังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควร

ทางด้าน นายประยัต อันธ์ประคิษฐ์ ผู้แทนจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ขณะนี้ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 เป็นต้นมา จาก 40-60 เติมเป็น 60-80 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่ง

สอดคล้องกับจำนวน Hotspot ที่เพิ่มขึ้นวันละ 24-26 จุด โดยพบว่าไฟป่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2553 นี้เกิดขึ้นแล้ว 296 ครั้ง สร้างความเสียหาย 1,922.5 ไร่ พื้นที่เกิดไฟป่ามากที่สุดคือ อ.คอยสะเกิด 73 ครั้ง อ.ฮอด 64 ครั้ง อ.จอมทอง 64 ครั้ง ส่งผลให้เกิดหมอกควันปกคลุมทั่วเมืองเชียงใหม่ และหากประชาชนยังคงเผาป่าหรือในที่โล่ง สถานการณ์หมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่ปีนี้ก็อาจจะรุนแรงเหมือนกับทุกปี.

1.3 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 27 มีนาคม 2553

**คนลำปาง
เห็นด้วย
ก่อสร้าง
บ่อทิ้งขยะ
ผลเสวนา
ประชาพิจารณ์
การก่อสร้าง
ระบบกำจัดขยะ
อบจ.ลำปาง ร้อย
ละ 90.21 เห็น
☆ อ่านต่อหน้า 2**

คนลำปาง (2) ต่อจากหน้า 1
ด้วย ด้านสภาอบต.ต้นธงชัยยกมือผ่าน 24
ต่อ 1 ด้านนายก อบจ. จานรับ ผวจ.ลำปาง
ให้คำเนิบบการ มาตรา 8 และ 9 เพื่อ
ประโยชน์ของทางราชการและประชาชน
นางสุนี สมมี นายกองค้การ
บริหารส่วนจังหวัดลำปาง เปิดเผยว่า ตาม
ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมจังหวัดได้จัด
ประชาคมเปิดเวทีสาธารณะให้ประชาชน
ร่วมแสดงความคิดเห็น เรื่องการก่อสร้าง
ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553
ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ลำปาง โดยมีประชาชนในเขตพื้นที่ก่อสร้าง
ตำบลต้นธงชัย ตำบลบ้านเป้า ตำบลบ้าน
เอื้อง ตำบลปอแก้ว ประชาชนในเขตอำเภอ
เมืองลำปางทั้งหมด อำเภอเกาะคา อำเภอ
แม่ทะ อำเภอแม่เมาะ และบางส่วนของ
อำเภอเมืองปาน ร่วมงานเป็นจำนวนมากนั้น
สามารถสรุปได้ดังนี้
ในการจัดทำประชาคมที่ผ่านมา
ประชาชนเข้าร่วมประชาคมจำนวน 4,590
คน แบ่งเป็นชาย 1,196 คน หญิง 2,226 คน
แยกเป็น ตำบลต้นธงชัย จำนวน 1,308 คน
ตำบลบ้านเป้า จำนวน 815 คน ตำบลบ้าน
เอื้องจำนวน 520 คน ตำบลปอแก้ว จำนวน
1,005 คน ประชาชนทั่วไป จำนวน 942 คน
การแจกแบบประเมินผลการประชุมเสวนา
ประชาคมร่วมแสดงความคิดเห็นการ
ก่อสร้างระบบกำจัดขยะฯ จำนวน 4,590
ฉบับ ได้วันคืนแบบฯ จำนวน 3,422 ฉบับ
ดังนี้ผลการแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยกับ
การก่อสร้างฯ จำนวน 3,087 คน คิดเป็น
ร้อยละ 90.21 ไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างฯ
จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 7.01 และ

ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 95 คน คิด
เป็นร้อยละ 2.78
นางสุนี กล่าวเพิ่มเติมว่า จากการ
ตอบแบบประเมินผลดังกล่าว ปรากฏว่า
ร้อยละ 90.21 เห็นด้วยที่จะให้มีการก่อสร้าง
ระบบกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดลำปาง ประกอบกับล่าสุดสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลต้นธงชัยซึ่งเป็น
พื้นที่ตั้งของโครงการฯ ได้เปิดประชุมสภา
สมัยวิสามัญ สมัยที่ 1 ประจำปี 2553 เพื่อ
พิจารณาในการเข้าใช้พื้นที่ดังกล่าว ผล
ปรากฏว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบลต้นธงชัย ออกเสียงเห็นชอบก่อสร้าง
24 เสียง งดออกเสียง 1 เสียง ดังนั้นจึง
เป็นมติในการอนุญาตสร้างระบบกำจัด
ขยะมูลฝอยฯ จากนั้น นายศุภกิจ บุญญ
ฤทธิ์พงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางจึงได้
แจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
ดำเนินการตามมาตรา 8 และ 9 เพื่อ
ประโยชน์ของทางราชการและประชาชน
ต่อไป

2. ตัวอย่างข่าวในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 22 เมษายน 2553

ภัยแล้งน่าน ขยายวง

86ตำบล
เดือดร้อน

สถานการณ์
ภัยแล้งเมืองน่าน
ขยายวงกว้าง

ภัยแล้งน่าน

อ่านต่อหน้า 2

ภัยแล้งน่าน ต่อจากหน้า 1

ครอบคลุมพื้นที่ 86 ตำบล ราษฎรได้รับผลกระทบแล้วกว่า 71,056 หลังคาเรือน ปก.น่านเร่งให้การช่วยเหลือแล้ว ในขณะที่หน่วยทหารนำรถบรรทุกน้ำแจกจ่ายช่วยเหลือ

ผู้สื่อข่าวรายงานจาก จ.น่าน มาเมื่อเวลา 13.00 น.วันที่ 20 เม.ย.53 นายรัช เพชรวิระ หัวหน้าสำนักงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย จ.น่าน เปิดเผย ข้อมูลสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ จ.น่าน ล่าสุดพบว่า ขณะนี้ในพื้นที่ทั้ง 15 อำเภอในจังหวัดน่าน ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง จำนวน 86 ตำบล 639 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 71.8 ของพื้นที่ทั้งหมด มีราษฎรได้รับความเดือดร้อน 71,056ครัวเรือน จำนวน 226,080 คน สำหรับพื้นที่การเกษตร

ได้รับความเสียหายแล้วรวม จำนวน 81,259 ไร่ คิดเป็นมูลค่าความเสียหายเบื้องต้น จำนวน 79,020,600 บาท และยังคงอยู่ระหว่าง การสำรวจมูลค่าความเสียหายอีก 10 อำเภอ ซึ่งยังไม่สามารถประเมินมูลค่าความเสียหายได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จังหวัดน่าน ได้ระดมให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยแล้ว โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่างๆ นำรถบรรทุกออกแจกจ่ายน้ำสะอาด สำหรับการอุปโภค บริโภคให้กับประชาชนแล้ว จำนวน 4,768,300 ลิตร ใช้งบประมาณแล้ว 32,191,192 บาท

ขณะที่หน่วยทหารโดยศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง จังหวัดทหารบกน่าน กองพันทหารม้าที่ 10 และ 15 และกรมทหารพราน 32 ได้นำรถบรรทุกน้ำ ออกแจกจ่ายน้ำสะอาดไปสำรองให้กับประชาชนที่ประสบภัยแล้ง แล้ว 5 อำเภอ ได้แก่ อ.เมืองน่าน อ.ภูเพียง อ.เวียงสา อ.บ้านหลวง อ.แม่จริม รวมกว่า 20 หมู่บ้าน โดยแจกจ่ายน้ำประปาแล้วจำนวน 527,500 ลบ.เมตร

ด้านนายนิวัตร อมรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานอุตุนิยมนิวศานาน กล่าวว่า สำหรับสภาพอากาศ

ในพื้นที่จังหวัดน่าน มีอุณหภูมิประมาณ 38-39 องศาเซลเซียส และจะ ยังคงมีสภาพอากาศร้อนอบอ้าวต่อเนื่องไปอีกหลายวัน แต่ยังไม่มึประกาศเตือนในเรื่องพายุฤดูร้อนหรือพายุลูกเห็บในพื้นที่จังหวัดน่าน แต่ด้วยสภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวัน อาจทำให้เกิดฝนฟ้าคะนองได้

2.2 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 16 มีนาคม 2553

นางรศ.ทิพย์ ทองงามชำ ประชาสัมพันธ์ จังหวัดเชียงใหม่ เปิดเผยว่า กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รายงานสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบสถานการณ์เข้าขั้นวิกฤติ สืบเนื่องจากการคาดการณ์ถึงอิทธิพลของปรากฏการณ์เอลนีโญในระดับปานกลางในช่วงปลายปี 2552 ต่อเนื่องถึงกลางปี 2553 ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งของสภาพอากาศ พบการเพิ่มสูงขึ้นของการเผาในที่โล่ง ทั้งไร่ ป่า การเผาตอซังฟางข้าว เศษวัสดุการเกษตร การเผาหญ้า เศษกิ่งไม้ใบไม้ การเผาป่าเพื่อล่าสัตว์ การเก็บของป่า และการเผาในชุมชน บริเวณฝุ่นละอองขนาดเล็กในหลายจังหวัดเพิ่มสูงขึ้นจนเกินเกณฑ์มาตรฐาน เกิดสภาพฟ้าหาว มีหมอกควันปกคลุม โดยสถานการณ์อาจมีแนวโน้มแรงใกล้เคียงกับปี 2550

ข้อมูลจำนวนจุดความร้อน (Hotspot) จากภาพถ่ายดาวเทียม พบการเผาในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง และน่านเป็นจำนวนมาก และจังหวัดเชียงราย มีฝุ่นละอองขนาดเล็ก พุ่ง 278.2 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร สูงสุดจากที่ผ่มาในปี นี้ ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานเกือบเท่าตัว ที่มีค่ามาตรฐาน 120 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร มลพิษหมอกควันที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อกรมอนามัยทางอากาศ มีการระงับเที่ยวบินในจังหวัดแม่ฮ่องสอน หมอกควันจากการเผาริมทางหลวงก่อให้เกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ กระทบต่อการท่องเที่ยว และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นอย่างมาก

กรมควบคุมมลพิษห่วงคุณภาพอากาศเหนือเชียงใหม่

จากสถานการณ์ในขณะนี้ยังคงพบแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่นละอองอย่างต่อเนื่อง กรมควบคุมมลพิษ จึงขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มความเข้มงวดของมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่ง โดยเฉพาะหน่วยงานท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับจังหวัดไปจนถึงหมู่บ้าน รวมถึงเฝ้าระวังความเข้าใจกับ

ประชาชนให้ตระหนักถึงผลกระทบจากกรณี และขอความร่วมมือประชาชนงดเผาขยะและเศษวัสดุทางการเกษตร หากพบเห็นการเผาสามารถแจ้งที่สายด่วน อส. 1362 หรือสายด่วน ปก. 1784 ตลอด 24 ชั่วโมง และติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศได้ทาง www.pcd.go.th

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 23 มีนาคม 2553

‘แม่กวาง’วิกฤติ น้ำเน่าปลาตาย

แม่กวางเมืองลำพูนวิกฤติ
หนักเข้าเสีย แคมป์ฝึกจบชาวอด
จนแน่นลำน้ำ ปลาชุกอากาศ
หายใจ **แม่กวาง** **วิกฤติ**

แม่กวาง

ต่อจากหน้า 1

ลอยขึ้นมาตายเป็นเบือ ชาวบ้านแห่กันลงจับ พร้อมร้องผ่านสื่อ หาทหารช่วยงานรับมือดีชอบ เข้ามาดูแล และแก้ปัญหา

ผู้สื่อข่าวรายงานจาก จ.ลำพูน มาเมื่อเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มี.ค.53 ได้รับแจ้งจาก ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมสองฝั่งแม่กวาง ตั้งแต่พื้นที่ ต.เหมืองง่า, ต.โนนเมือง, ต.เวียงยอง, ต.ต้นธง จ.ลำพูน โดยเฉพาะด้านหลังสนามกีฬากลาง จ.ลำพูน เขตพื้นที่บ้านยู.วังไฮ ว่า ขณะนี้ได้มีปลาในลำน้ำกวาง เป็นจำนวนมาก เริ่มทยอยว่ายออกมาตาย บริเวณริมฝั่ง

แม่กวาง

ต่อจากหน้า 2

ภายในเขตเทศบาลเมืองลำพูน ขณะนี้ก็ได้กลายเป็นสีดำสนิท เต็มไปด้วยฟอง และน้ำเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณลำน้ำกวาง นอกจากแม่กวางจะมีสีดำ เต็มไปด้วยฟอง และน้ำเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็นแล้ว ยังมีผักตบชวาที่ขึ้นอย่างหนาแน่น เต็มลำแม่กวาง เป็นทางยาวในเขตพื้นที่ ต.โนนเมือง, ต.เวียงยอง และ ต.ต้นธง ซึ่งถึงขณะนี้ยังไม่มีการหน่วยงานใด เข้ามาดูแล และแก้ไข จนชาวบ้านที่อาศัยอยู่ทั้งสองฝั่งต่างเอือมระอา ส่วนกลุ่มอาสาสมัครทั้งหลายก็หายหัวกันไปหมด ซึ่งขณะนี้ปัญหาสภาพแม่กวาง ตลอดทั้งสายกำลังอยู่ในสภาพวิกฤติที่สุด ถึงกับชาวบ้านผู้หนึ่งบอกว่า แม่กวางเน่าเสียมากที่สุดในรอบ 10 ปี โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองลำพูนน่าเป็นห่วงที่สุด.

3. ตัวอย่างข่าวในประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ

3.1 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้

นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 14 มีนาคม 2553

**รวบอดีตผญบ.ชั่วคราว
ลอบตัดไม้สงวน
ส่งขายให้นายทุน**
เจ้าหน้าที่ป่าไม้พร้อม อส.
และตำรวจจาก สภ.เมืองเชียงราย
นำกำลังเข้าตรวจไร่อ่วมต่อหน้า 2

รวบอดีตผญบ. ต่อจากหน้า 1
ค้นเขตป่าสงวนคอยบ่อหลังสืบทราบมีเงา
ลักลอบตัดไม้ พอบอคิด ผญบ.ลอบตัดไม้ใน
ป่าสงวนแล้วแปรรูปส่งให้นายทุนในตัวเมือง
เชียงราย
เมื่อวันที่ 12 มี.ค.53 ที่ผ่านมา เจ้า
หน้าที่ป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า สำนัก
จัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 2 (เชียงราย) พร้อม
ตัวกำลังเจ้าหน้าที่อาสาสมัครดินแดน (อส.)
อ.เมืองเชียงรายและตำรวจจาก สภ.เมือง
เชียงราย ประมาณ 50 นาย ได้บุกเข้าตรวจค้น
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติคอยบ่อ หมู่บ้านคอยบ่อ
ค.บ้านคู่ อ.เมือง จ.เชียงราย ตรวจสอบพบ
นายสิงห์คำ อารีย์ อายุ 57 ปี อดีตผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 7 ค.นางแล อ.เมือง จ.เชียงใหม่ พร้อม
ไม้แปรรูปประกอบไปด้วย ไม้ประยูรวงศ์เส้น
ผ่านศูนย์กลาง 50 ถึง 80 เซนติเมตร ความ
ยาว 3 เมตร จำนวน 79 ท่อน และไม้ประดู่
แปรรูป จำนวน 60 แผ่น นอกจากนี้พบของ
กลางเป็นเครื่องเลื่อยยนต์ 1 เครื่อง เครื่องปั่นไฟ
1 เครื่อง
จากการสอบสวนนายสิงห์คำให้การ
รับสารภาพว่า ได้รับการว่าจ้างให้แปรรูปไม้
ทั้งหมดจากเสียผู้ไม่ทราบชื่อแหม่นสกุลจริง
ซึ่งเป็นนิกจุงก็อยู่ในตัวเมืองเชียงราย โดย
ไม่ทราบว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ทั้งนี้
จะมีการคิดเผื่ออดีตเฉพาะไม้ประยูรวงศ์มีค่าต้น
สูงและมีอายุประมาณ 80 ปี ซึ่งที่ผ่านมาก็ได้ทำ
การตัดไปแล้วจำนวน 12 ต้น เจ้าหน้าที่จึงได้
เก็บข้อมูลทั้งหมดเอาไว้เป็นหลักฐานจากนั้น
ควบคุมตัวพร้อมของกลางดำเนินคดีตาม
กฎหมาย
ทางด้าน นายทะนงศักดิ์ ธรรมโม ผู้
อำนวยการส่วนป้องกันรักษาป่าและควบคุม
ไฟป่า เปิดเผยว่า จากการตรวจสอบพบว่าพื้นที่
บริเวณป่าสงวนแห่งชาติคอยบ่อบางส่วนถูก
กันให้หันออกเขตป่าสงวนแห่งชาติ และเคยมีมติ
คณะรัฐมนตรีให้ออกหนังสือสิทธิทำกินแก่
ราษฎรเข้ามาทำกิน แต่การดำเนินการตัดหรือแปรรูป
ไม้ประยูรวงศ์กล่าวถึงว่าเป็นไม้หวงห้ามไม่ว่า
ในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ที่มีการกันออกมาแล้ว
เพื่อชิงราษฎรเข้าทำกิน ก็ยังถือว่ามีความผิด
ในข้อหาลักลอบแปรรูปไม้หวงห้ามโดยไม่ได้
รับอนุญาต ซึ่งผู้ทำผิดจะถูกลงโทษทั้งจำทั้งปรับ
อย่างไรก็ตาม ทางส่วนป้องกันฯ จะส่งผู้ต้องหา
พร้อมของกลางให้พนักงานสอบสวนสอบ
ปากคำอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อติดตามผู้ว่า
จ้างมาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 14 มีนาคม 2553

นายทุน!
บุกรุกป่า
นายทุนลอบส่ง
คนงานเข้าบุกรุก
พื้นที่ป่า
รุกป่า
อ่านต่อหน้า 15

รุกป่า ต่อจากหน้า 1

รายแรก ตชด.นำกำลังตรวจสอบพบ พื้นที่ป่าเสียหายไม่พบตัวคนทำผิด อีกรายเจ้าหน้าที่ป่าไม้ บุกจับชาวบ้านรุกป่า พบแต่พื้นที่ไม่พบตัว เมื่อเวลา 12.00 น. วันที่ 28 มี.ค.นี้ ต.ต.อนุรัตน์ แบบอย่าง พบหมู่กองร้อย ตชด. 315 อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก รับแจ้งจากชาวบ้านว่า มีกลุ่มนายทุน ลอบจ้างคนงานเข้าบุกรุกแผ้วถางป่าเสื่อมโทรม เนื้อ 3 ต.สวนเมี่ยง อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก เพื่อเตรียมปรับพื้นที่ทำไร่ จึงรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ และนำกำลังเข้าตรวจสอบ

กำลังเจ้าหน้าที่เดินทางเข้าไปถึงพบว่า กลุ่มชาวบ้านที่บุกรุกไหวตัวทัน พากันหลบหนีไปก่อนหน้านั้นแล้ว จึงตรวจสอบพื้นที่พบ มีการบุกรุกแผ้วถางป่าเสียหายรวม 2 ไร่ และพบไม้แปรรูปจำนวนหนึ่ง จึงบันทึกเป็นหลักฐาน และนำส่งพนักงานสอบสวน สภ.ชาติตระการ

ต่อมา เวลา 14.00 น.วันเดียวกัน นายสุริยนต์ กุศลคุ้ม พนักงานพิทักษ์ป่า ประจำอุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก นำกำลังเข้าตรวจสอบพื้นที่ป่าห้วยเดือนห้า เขตบ้านเขวค้ำมัน หมู่ 2 ต.บ่อภาค อ.ชาติตระการ หลังรับรายงานว่ามีกลุ่มนายทุนลอบส่งคนงานเข้าโค่นป่า เมื่อกำลังไปถึงพบ กลุ่มคนงานไหวตัว หลบหนีไปก่อนหน้านั้นแล้ว ตรวจสอบพื้นที่ป่าพบว่า ถูกบุกรุกแผ้วถางเสียหายรวมพื้นที่ 1 ไร่ จึงบันทึก และรวบรวมหลักฐานส่งให้ พ.ต.ท.อนุศิษฐ์ ปารมีวิเศษ พนักงานสอบสวน สภ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก ดำเนินการสอบสวน เพื่อหาตัวผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป.

4.2 ตัวอย่างข่าวเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์
นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 11 มีนาคม 2553

แม่สายทัศน์วิสัยแย

สภาวะอากาศใน อ.แม่สาย วิกฤติหนัก กลุ่มควันลอยคลุ้งหนาแน่น หลังเกิดไฟป่าลูกใหม่บริเวณแนวชายแดน จนไม่สามารถควบคุมได้ ทัศนวิสัยแย้สุดมองเห็นได้แค่ระยะ 100 เมตร **ทัศน์วิสัยแย** อ่านต่อหน้า 15

ทัศน์วิสัยแย ต่อจากหน้า 1
ผอ. โรงพยาบาลเดือนประชาชนระวีงสุภาพพร้อมสิ่งบุคลากรเตรียมรับมือ

ผู้สื่อข่าวรายงานจาก อ.แม่สาย จ.เชียงรายว่าตลอดวันที่ 9 มี.ค.53 ได้เกิดไฟป่าไหม้ดกไหม้หนักตามพื้นที่ชายแดนไทย-พม่า ด้าน ต.เวียงพางคำ อ.แม่สาย จนเกิดกลุ่มควันคลุ้งไปทั่วบริเวณ แต่การเข้าไประงับเหตุทำได้ยากมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ตะเข็บชายแดน และส่วนใหญ่อยู่ในฝั่งประเทศพม่าด้านหมู่บ้านสามปี จ.ท่าขี้เหล็ก ไม่ห่างจากฐานปะลางหลวง ซึ่งมีทหารพม่าประจำการอยู่มากนัก ตรงกันข้ามหมู่บ้านผาหมี และหมู่บ้านผาแตก ต.เวียงพางคำ ตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงตอนเย็นจึงค่อยๆ ลดความแรงลง แต่ก็ยังคงเกิดเชื้อไฟที่รอการปะทุอย่างต่อเนื่อง หากมีลมและวัชพืชที่เป็นเชื้อไฟเพิ่มเติม

การเกิดไฟป่าทำให้กลุ่มควันลอยลงต่ำไปรวมตัวกับบริเวณท้องแอ่งเชิงเขาของพื้นที่ อ.แม่สาย โดยเฉพาะบริเวณหน้าด่านพรมแดนซึ่งเป็นแอ่งขนาดใหญ่ และเป็นชุมชนตลาดชายแดนที่มีความหนาแน่นทั้งฝั่งไทย และท่าขี้เหล็ก โดยสามารถสังเกตถึงกลุ่มควัน ที่ลอยปกคลุมได้อย่างชัดเจน และประชาชนทั่วไปรู้สึกได้ถึง การระคายเคืองคอ จมูก ตา นอกจากนี้ ทัศนวิสัยในการมองเห็นยังแย่อย่างมาก โดยเฉพาะตามจุดสัญญาณไฟจราจรต่างๆ บนถนนพหลโยธินตั้งแต่ ต.เวียงพางคำ-เทศบ. อ.แม่สาย พบว่ามีทัศนวิสัยในการมองเห็นเพียงแค่ 100-200 เมตร ผู้ใช้รถใช้ถนนแทบจะไม่เห็นสัญญาณไฟในระยะไกล ทำให้การขับชี่รถต้องระมัดระวังอย่างมาก

รายงานจากกรมควบคุมมลพิษ แจ้งว่า ผลการตรวจวัดค่าอากาศบริเวณสำนักงานสาธารณสุข อ.แม่สาย ห่างจากด่านพรมแดนแม่สายเพียงเล็กน้อยพบว่า มีค่าของฝุ่นละอองที่มีขนาดต่ำกว่า 10 ไมครอนในชั้นบรรยากาศถึง 281.1 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งถือ

ว่าสูงที่สุดในประเทศและสูงที่สุดนับตั้งแต่มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศเมื่อ 3-4 ปีก่อนเป็นต้นมาด้วย ขณะที่ปริมาณฝุ่นละอองที่ตรวจวัดในพื้นที่ อ.เมืองเชียงราย อยู่ที่ 213.0 ไมครอนต่อลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ หลายฝ่ายคาดว่า หากไฟป่ายังคงไหม้ดกไหม้อุบัติอีกอาจทำให้ปริมาณค่าฝุ่นละอองที่ชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก เพิ่มมากขึ้นกว่านี้ก็ได้

ขณะเดียวกัน นพ.สุทัศน์ ศรีวิไล ผอ. โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เผยว่า ระยะนี้ขอให้ประชาชนระมัดระวัง และเตรียมตัวเมื่อออกนอกบ้าน โดยเตรียมผ้าเช็ดหน้าชุบน้ำเอาไว้คอยเช็ดจมูกหรือตาให้พร้อม หรือใส่หน้ากากอนามัย รวมทั้งระมัดระวังเรื่องอุบัติเหตุด้วย เพื่อป้องกันฝุ่นควัน ขณะเดียวกันสิ่ง

การให้บุคลากรเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ด้วย นางรัตนา จงสุทธนามณี นายก อบจ. เชียงราย กล่าวว่า ในช่วงฤดูแล้งของทุกปีมักจะมีค่าฝุ่นละอองที่อยู่ในระดับที่ไม่ปลอดภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นทาง อบจ. เชียงราย จึงได้รณรงค์ขอความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง อบต.เทศบาล ทุกแห่ง และประชาชนทั่วไปงดการเผาเนทเลงทุกชนิดแล้ว และก่อนหน้านี้ ทางจังหวัดก็ได้ออกมาตรการห้ามเผาหญ้าฟางตั้งแต่วันที่ 20 ก.พ.53 จนไปถึงวันที่ 30 มี.ค.53 รวมทั้งใช้กฎหมายป้องกันการเผาอย่างเข้มข้น และประสานขอความร่วมมือจากทางการ จ.ท่าขี้เหล็ก ประเทศพม่า-แขวงบ่อแก้ว ส.ป.ป.ลาว แต่ปัญหาหมอกควันก็ยังคงเกิดขึ้นอย่างหนัก เพราะยังคงมีไฟป่าเกิดขึ้นทั้งในเขตประเทศไทย-พม่า อย่างต่อเนื่อง.*

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ตัวอย่างบทความในประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
1.1 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม
นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553

เกาะสมิรม

รับมือมลพิษ

เข้าสู่เดือนกุมภาพันธ์แล้ว หลังจากนั้นไปอีกสัก 14-15 วัน สภาพอากาศก็จะเริ่มร้อนหรือไม่ก็หนาวตอนเช้า แต่กลางวันร้อนอบอ้าวเช่นเดียวกับปีก่อน ๆ เหตุที่ร้อนอบอ้าวก็เพราะท้องฟ้ามีแต่หมอกควันปกคลุมทั่วภาคเหนือ เหมือนเอนจินบีไปใส่ไว้ในห้องกระจก ไม่มีลมถ่ายเท ทั้งฝุ่น ท่อไอเสีย และหมอกควันคลบอบอวลอยู่ในนั้น สุขภาพคนจะไม่พึงก็ให้รู้ไป

วันก่อนผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่มาโดยนายกาทิศนัย บุรณุปกรณ์ แถลงกับโครงการเชียงใหม่เอี่ยม และการเตรียมเมืองรับมือกับปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็กว่าเริ่มลงมือแล้ว ด้วยการรณรงค์ไม่ให้ชาวชุมชนเผาในที่โล่ง จัดหาเครื่องย่อยเศษกิ่งไม้ในไม่ช้าส่งชุมชนเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยใช้วิธีการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ช่วยย่อยสลายแยมไม้ให้มีกลิ่นเหม็น ส่วนการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อลดการเผาก็ยังต้องทำต่อไป

เทศบาลจะรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ขอความร่วมมือจากประชาชน และผู้ก่อสร้างอาคารให้เข้มงวดเรื่องเศษวัสดุที่ปลิวว่อน รอบรถกตมทราย จุดจัดเก็บเศษวัสดุก่อสร้างไม่ให้มีปัญหากลุ่มละออง กับจะออกมาตรการขอความร่วมมือผู้ใช้รถยนต์ให้ปิดเครื่องยนต์เวลาจอด เพื่อลดการก่อไอเสีย

นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ เห็นว่าปัญหาหมอกควันและคุณภาพอากาศในจุดนี้ลดต่ำลง เพราะในเมืองเชียงใหม่มีรถยนต์กว่า 4 แสนคัน รถจักรยานยนต์อีกเป็นล้านคัน รถทั้งหลายล้วนปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการเผาไหม้ถึงปีละ 2 ล้านกิโลกรัม โดยมีต้นไม้ และแหล่งน้ำช่วยดูดซับไปได้ราวครึ่งหนึ่ง แต่กระนั้นก็ยังยังมีปริมาณก๊าซพิษตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อมอีกมาก

การแก้ปัญหานอกจากการปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นแล้ว ที่สำคัญต้องแก้โดยตรงว่าจะลดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนตัวลงได้อย่างไร เทศบาลเห็นว่า มีทั้งการรณรงค์ให้ประชาชนหันมาใช้รถจักรยานแทน ส่วนการเดินทางไกลหน่อยก็ใช้รถสาธารณะ ซึ่งนครเชียงใหม่จะมีระบบขนส่งมวลชนที่ได้ประสิทธิภาพตั้งนานแล้ว เคยมีการศึกษาแล้วก็เงียบหายๆ

นายกาทิศนัย บุรณุปกรณ์ บอกจะหารือกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เร่งผลักดันโครงการระบบขนส่งมวลชนที่เหมาะสมกับเมืองขึ้นมาอีก แต่ครั้งนี้จะให้ศึกษาครอบคลุมไปถึงชานเมืองและอำเภอรอบนอกใกล้ ๆ ทั้งทิศเหนือแมริม ตะวันออกสันทราย สันกำแพง ทิศใต้สารภี และหางดง เพราะแต่ละวันมีประชาชนจากชานเมืองเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองจำนวนมากไปดูได้ถูกเข้าเส้นทางเข้าเมืองเนื่องแน่นไปด้วยยานพาหนะมากแต่ไหน...

สำหรับระบบขนส่งมวลชนก็ควรเร่ง แต่ปัญหาเฉพาะหน้าฝุ่นละอองมาอีกเร็ววุ่น ต้องรับมือกันด่วน.

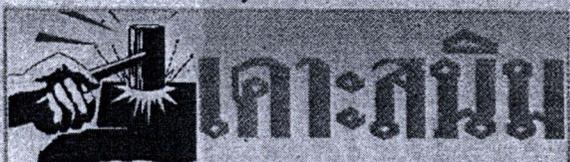
● บุญญฤทธิ์ สุลาพันธ์พงศ์ ●

1.2 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 7

ไม่ทิ้งปัญหาหมอกควัน

ปกติคนเชียงใหม่มักบ่นหรือไม่ก็จับประเด็นปัญหาหมอกควันมาพูดถึงตอนกำลังเกิดปัญหาคือช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม แม้กระทั่งการใช้งบประมาณของท้องถิ่นมาแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ก็อนุมัติถูกเงินกันตามความเคยชิน ทั้งที่ปัญหาหมอกควันมันเกิดขึ้นต่อเนื่องทุกปี แต่ขาดการวางแผนล่วงหน้า ที่สำคัญคือไม่มีหน่วยงานใดทำงานนี้อย่างต่อเนื่อง

วันนี้ขณะที่ท้องฟ้ามีเมฆและฝน ไร้ปัญหาหมอกควัน และฝุ่นละอองต่ำกว่า 10 ไมโครกรัมฟุ้งกระจายในบริเวณภาคเหนือ แต่ที่คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย รศ.ไพรัช ตระการศิริพันธ์ คณบดีฯ ร่วมกับผู้ว่าฯ อมรพันธ์ นิมานันท์ ทำโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการแก้ไขปัญหาวิกฤติหมอกควัน พร้อมกิจกรรมศึกษาวิจัยทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน และการพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาหมอกควันร่วมกับท้องถิ่นต่างๆ

มีการสัมมนาเรื่องการสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในการแก้ไขปัญหาวิกฤติหมอกควัน เมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมาที่ห้องประชุม คณะรัฐศาสตร์ฯ พร้อมกับเชิญหน่วยงาน และชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาขยะ เศษวัสดุต่างๆ จากเดิมที่นำมาเผา ๆ จนเกิดมลพิษหมอกควันไปทั่วภาคเหนือมาเป็นตัวอย่าง 8 แห่ง โดยเสนอผลงาน กรณีศึกษาทำอย่างไรไม่ต้องเผา เป็นต้นแบบแก่ประชาชน และชุมชนทั่วไป

นอกจากนั้นยังมีพิธีลงนามปฏิญญาภาคีความร่วมมือการสร้างเครือข่ายการป้องกัน และแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควัน กับพิธีมอบเครื่องบดย่อยกิ่งไม้ ใบไม้ ให้กับชุมชน โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ตามโครงการจากผู้ว่าฯเชียงใหม่ด้วย

นักข่าวที่ไปฟังบอกการเสนอรูปแบบจัดการขยะในครัวเรือน จัดการเศษวัสดุเหลือใช้ในไร่นาสวน จัดการวัสดุเหลือใช้ในสวนป่า องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ การนำเสนอกิจการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ขนาดกลาง และนำการปลูกข้าวโพดแบบไม่ไถ-ไม่เผา เศษวัสดุสามารถนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ระดับชุมชนได้

ผู้ว่าฯอมรพันธ์ นิมานันท์ เห็นว่า มีหลายทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหมอกควัน ซึ่งทุกทางเลือกต้องเอาจริงเอาจัง รวมทั้งการปลูกไม้เศรษฐกิจ และการเข้าไปเพื่อปลูกยางพารา ก็ช่วยลดปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร การตั้งธนาคารต้นไม้ การผลิตอานอัดแห้งจากชังข้าวโพด การใช้เครื่องบดย่อยกิ่งไม้ เป็นต้น ชินชินว่าหากชุมชนมีความร่วมมืออย่างเข้มแข็ง ปัญหาหมอกควันจะลดลงได้แน่นอน.

บุญญฤทธิ์ ตูลาพันธ์พงศ์

2.2 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 24 มีนาคม 2553

น้ำแม่กว้งเน่า

เร็วๆ นี้ เทศบาลตำบลท่าศาลาจัดพิธีห่มปุระณะสำน้ำแม่กว้ง ที่ไหลผ่านเขตรับผิดชอบ เนื่องจากเห็นว่าสภาพน้ำที่ต้นเขิน มีผักคตบวชขึ้นแน่น ขณะบางจุดเป็นที่ทิ้งน้ำเสียจากโรงงาน และชุมชน จึงทำให้น้ำเน่าเสียในฤดูแล้งทุกปี ซึ่งพอทำโครงการนี้ ก็มีความร่วมมือจากประชาชน ช่วยกันเฝ้าระวังไม่ให้โรงงานปล่อยน้ำเสียลงมา แต่ปัญหา น้ำคตนั้นเป็นไปโดยธรรมชาติจะส่งน้ำเข้าไรสวนหรือนาปรังตอนนี้ ต้องทำใจ

นอกจากน้ำแม่กว้งแล้ว ยังมีลำน้ำอีก 2-3 สายถัดไปคือลำน้ำกว้ง ลำน้ำอ้อมหรือแม่ปุคา และลำน้ำแม่ออน ซึ่งมีสภาพไม่แตกต่างกัน นอกจากระดับน้ำลด มีวัชพืชขึ้นเต็มแล้ว ภาพที่ปรากฏคือน้ำเน่าเสีย หลังจากชาวบ้านนำกระสอบทรายไปกั้นไว้เป็นจุด ๆ เพื่อสูบน้ำขึ้นมาใช้ ส่วนที่ไม่เหลืออะไรก็ต้องนำเลยก็คือลำน้ำแม่ปุคา แห่งสนิมทาบแรมเดือนแล้ว เช่นเดียวกับน้ำแม่ออน ซึ่งดูดูน้ำหลากเคยไหลเข้าท่วมตัวอำเภอสิ้นก้านหงปัจจุบันชลประทานสร้างลำเหมืองเลี้ยงเมือง ส่งน้ำไหลออกไปลงแถวรอยต่ออำเภอบ้านฉางแล้ว

ข่าวหน้าหนึ่งไทยนิวส์วันวาน บอกขณะนี้แม่น้ำกว้งที่ผ่านใจกลองเมืองลำพูนกำลังวิกฤติหนัก น้ำเน่าเสียแฉกคตบวชอัดจนแน่น ปลูกชาลดอากาศหายใจลอยตายเป็นเมฆ ชาวบ้านแห่กันลงจับกันสนุก พร้อมกับเร่งหาผู้รับผิดชอบจะแก้ไขอย่างไร

แม่น้ำกว้งมีต้นกำเนิดอยู่ที่อำเภอบัวหว้า ต้นทราย และตอยสะเท็ด

เคาะสนิม

แต่ถูกกักไว้ที่เขื่อนแม่กว้งอุคฆรรษา ซึ่งเหลือน้ำอยู่ไม่ถึง 30% จึงส่งน้ำลงไปตามลำน้ำเดิมน้อยลง เมื่อผ่านตำบลชมพู เข้าสู่ตำบลบ้านธิ เหมืองง่า ในเมือง เวียงยอง และต้นธง ของลำพูนจึงเหลือน้ำน้อยมาก แล้วแต่จุดใครฝ่ายกันไว้ก็มีน้ำ และน้ำที่เหลือก็เริ่มตื้นเขินโดยเฉพาะในเขตเทศบาลเมืองลำพูนที่วางปลาเก็ยไม่ได้ พากันหายใจไม่ออกหลายเป็นเบือ

ลักษณะของการขาดอากาศหายใจของลำน้ำแม่กว้งนี้ เคยเกิดขึ้นหลังฝายแม่ปิงเก่า อ.สารภี เนื่องจากมีออกนหมักคตบวชขึ้นมาก ปลาเก็ยไม่ได้ กรณีที่ลำพูนชาวบ้านระบุว่าเกิดขึ้นหลังวันฝนตก พอมีน้ำไหลลงลำแม่กว้ง ปลาก็กวักว่ายแยงกันโผล่หัวขึ้นมาหายใจ บางตัวมีอาการอ่อนแอ และตายเป็นจำนวนมาก พอชาวบ้านแหวกฝักคตบวชออก ก็มีปลาที่อีรรอดชีวิตแหวกว่ายออกมาจากใต้ฝักคตบวชกันใหญ่

ที่น้ำส่งเกิดก็คือสภาพสีของน้ำกว้งในเขตเทศบาลเมืองลำพูนดำสนิท มีฟองฟืด และส่งกลิ่นเหม็นในหลายจุดนักข่าวไปดูกับตมกแล้วได้แต่สงสัย ทำไมจึงไม่มีหน่วยงานดูแล และแก้ไข พี่น้องชาวชุมชนสองฝั่งได้แต่ฝากความหวังไว้กับจังหวัดลำพูน อำเภอเมือง เทศบาลเมืองลำพูน และชลประทานเชียงใหม่-ลำพูน ว่าถึงเวลาทำอะไรหรือยัง ?!!

● บุญญฤทธิ์ ตูลาพันธ์พงศ์ ●

3. ตัวอย่างบทความในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

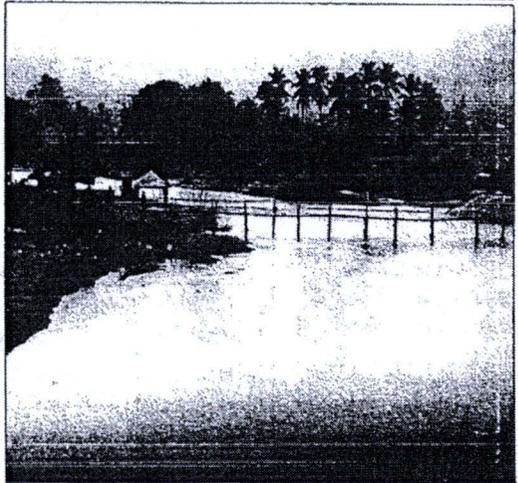
นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 4 เมษายน 2553

A แจ่ม” หรือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเมืองที่โอบล้อมไป น้อยภูเขาอันยิ่งใหญ่รอบด้าน พื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ประชากรที่อยู่อาศัยมีหลายสัญชาติพันธุ์ ทั้งคนเมือง ปากกูด ลัวะ และม้ง มีลำน้ำแจ่มไหลผ่าน ซึ่งถือเป็นลำน้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำปิง

ขอยืมเรื่องเมืองล้านนาปีที่ ๑๒

หมู่บ้าน ท้ายที่สุดเหลือทิ้งไว้แค่เศษซาก พอฝนตกลงมาดินที่เกิดจากการขุดพลิกก็ไหลลงมาถมยั้งพื้นที่เกษตร ทำให้เสียพื้นที่การเกษตรอีกและทำให้ลำน้ำหลายสายเปลี่ยนเส้นทาง ลำน้ำบางแห่งขุด ปัจจุบันนี้ที่บ้านนางเองจะมีนายทุนเข้ามาทำเหมืองอีก 2 แห่ง นายทุนทำเหมืองแร่ได้เชิญชาวบ้านเข้าร่วมประชุม บอกว่าจะมีการทำเหมือง ชาวบ้านไม่มีใครให้ความสนใจ

ปัจจุบันกำลังถูกคุกคามจากบริษัทเอกชน ส่งเสริมให้ใช้พื้นที่ปลูกข้าวโพดและอื่น ๆ ชาวบ้านพากันบุกพื้นที่ป่ากันเป็นระลอกใหญ่ โดยมุ่งหวังเพียงผลกำไร แต่ที่นั่นกลับมีสัตว์ป่าและพันธุ์พืชหายากอยู่มากมาย ซึ่งนับวันก็หายากยิ่งกว่าหายากไปของผืนป่าในลุ่มน้ำแม่แจ่ม ทั้งๆ ที่ได้มีการทำประชาคมคิดค้นกันไปแล้ว แต่ก็ยังมีเหมืองเกิดขึ้น เป็นปัญหาให้ชาวบ้านต้องเผชิญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สมเกียรติ มีธรรม จากสถาบันอ้อมหญา ได้ศึกษาถึงกร

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติลุ่มน้ำแม่แจ่ม

เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายใน 6 ปีที่ผ่านมาน้ำแม่แจ่ม อุดสาหกรรมเหมืองแร่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น จาก 20 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนบริษัท น้อยใหญ่ มากถึง 47 ราย เข้ามาขออนุญาตขุดแร่ทองคำสำรวจแร่ในลุ่มน้ำแม่แจ่ม

จากเวทีเสวนา “อุ้งใจ ประชาชนเมืองแจ่ม” ครั้งที่ 1 ได้จัดขึ้นที่โรงเรียนบ้านห้วย ม.2 ต.ป่าตันผ่น อ.แม่แจ่ม

นายบริชา ข้างดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านนางเอง ม.5 ต.แม่ศึก อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ ได้พูดถึงผลกระทบจากการทำเหมืองที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านของตนเอง ปัจจุบันนี้ได้ปิดเหมืองไปแล้ว ปัญหาที่กระทบความเดือดร้อนของชาวบ้านอย่างแรก คือ เรื่องน้ำ พื้นที่ป่าต้นน้ำหลายทำให้วิถีชีวิตต้องเปลี่ยนแปลงไป การปลูกพืชผลทางการเกษตร จากที่เคยปลูกข้าวได้ปีละ 2 ครั้ง ก็ต้องเปลี่ยนมาปลูกข้าวโพดแทน ซึ่งข้าวโพดใช้น้ำน้อยกว่า ผลกระทบทางสังคมตามมาในเรื่องของยาบ้า เข้ามาพร้อมกับคนงานในเหมือง ส่งผลถึงกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้าน เกิดอาชญากรรมตามมา ยังมีปัญหาด้านชีวิตและทรัพย์สินชาวบ้านประสบอุบัติเหตุการชนเสียชีวิตจำนวนมาก เพราะมีรถชนแล้วขาดใหญ่วิ่งผ่าน

ถือว่าเป็นการต่อต้าน ด้านนางสาวเจนจิรา วงศ์วัฒนาอุบล ชาวบ้านบ้านอมรุก อ.แม่แจ่ม บอกว่า การเข้ามาของนายทุน คอยๆ เข้ามาบางครั้งชาวบ้านไม่รู้ตัวชาวบ้านจะมีการเปิดเหมือง อ้างเข้ามาพัฒนาหมู่บ้าน สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้ เช่น ถนน หากแต่เพียงเพื่อ ความสะดวกสภานในการขนแร่เท่านั้นเอง มีค่าตอบแทนให้ชาวบ้านที่เข้ามาประชุม ชาวบ้านพอทราบเรื่องก็ได้ออกมาเคลื่อนไหว ทำหนังสือร้องเรียน เสนอไปให้สำนักงานอำเภอแม่แจ่ม อุดสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบให้รับทราบปัญหาพร้อมกันนั้นร้องเรียนต่อมวลชน จนกระทั่งยุติปัญหาต่างๆ ได้โดยไม่มีมีการทำเหมืองแร่ในพื้นที่

นายคาสเซอ ศรีชาติบริหาร ชาวบ้าน หมู่ 4 ต.ป่าตันผ่น อีกหนึ่งชาวบ้านที่มีพื้นที่การทำเหมืองแร่ติดหมู่บ้าน ปัจจุบันต้องออกไปทำงานต่างถิ่นบนพื้นที่ราบเนื่องจาก สามารถทำนาทำไร่ได้เฉพาะฤดูฝนเท่านั้น น้ำที่ไหลลงกินก็ขาดแคลน ปนเอื้อนสารเคมี แต่ทุกวันนี้ก็ยังใช้น้ำในหมู่บ้านอยู่ด้วยความจายนเพราะไม่สามารถจะ

หาแหล่งน้ำอื่นได้อีก แล้วอนาคตชาวแม่แจ่มจะอยู่กันอย่างยั่งยืน ในประเด็นนี้ ชาวบ้านได้เล็งเห็นว่ากลุ่มย่อยแบ่งกลุ่มคนชาติพันธุ์ สรุปลิงเนมทาวชิวิ การร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรอย่างเป็นระบบ และให้เงินไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งชาวบ้านแลดูออกถึงการตื่นตัวและหวงแหนต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่เป็นอย่างดี นักแปลกที่ชาวบ้านบางท่านให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้เป็นอย่างมาก ถึงกับออกปากว่า “ขิงมันก็ในเอาเหมืองแร่ แม้ว่าจะไม่เคยเห็นเหมืองก็ตามทีเถอะ”

ทุกวันนี้การดำเนินชีวิตของชาวบ้านเอง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากเหมืองแร่ที่ติดบ้าน บ้าง ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด มีการกำหนดพื้นที่หมู่บ้านอย่างชัดเจน พื้นที่ทำกิน พื้นที่อาศัย และพื้นที่อนุรักษ์ ควบคู่ไปประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น การบวชบั้ง นั้นเป็นสิ่งที่ยังชาวบ้านสามารถทำได้

แต่อีกส่วนหนึ่งที่ทางภาครัฐ ควรยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือและดำเนินการให้ถูกต้องเป็นกลาง โดยเฉพาะเรื่องการทำเหมือง มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงให้ชาวบ้านได้ทราบ มีการบวกรอขึ้นสอนที่ถูกต้อง ไม่ไร้สี

นายอุทิศ สมนัติ ประธานเครือข่ายลุ่มน้ำแม่แจ่ม ได้กล่าวเสริมว่า หน่วยงานภาครัฐที่ใกล้ชิดชาวบ้านมากที่สุด ก็คือ อบต.ใน แต่ละพื้นที่เข้าไปให้ข้อมูลของชาวบ้านได้ดี มีอำนาจในการเจรจาต่อรองเป็นพลังที่เข้มแข็งกับชาวบ้านเป็นอย่างดี

หากในวันหนึ่งที่ทุกหน่วยงานได้ร่วมมือกัน รวมทั้งชาวบ้านเอง มีความสนใจและเห็นห่วงเป็นโยทรัพยากรธรรมชาติ เป็นแบบอย่างให้แก่อุทสาหของตนเอง “เมืองแจ่ม” ในอนาคตก็ยังคงรักษาไว้ซึ่งธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ดังเดิม

จัดการนุ่ กบุญอยู่อง
jak.pong@chiangmaingnews.co.th

4. ตัวอย่างบทความในประเด็นเกี่ยวกับการสูญเสียความสมดุลของระบบนิเวศ

4.1 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับปัญหาภาวะโลกร้อน

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 24 กันยายน 2552

ภาวะโลกร้อนและโฉมหน้าใหม่ของการท่องเที่ยว

ถึงแม้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะสร้างรายได้เป็นอย่างมาก ในทางกลับกันการท่องเที่ยวก็ได้รับผลกระทบหลายด้านกัน หลายคนอาจคาดไม่ถึงว่า นอกจากการท่องเที่ยวจะสร้างรายได้แล้ว ยังเป็นตัวการเร่งให้เกิดภาวะโลกร้อนได้ แอนนา พอลล็อค ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท เดสติคอร์ป จำกัด นักวางแผนกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวระดับโลกกล่าวว่า "ปัจจุบันการท่องเที่ยวอาจเป็นสาเหตุแห่งการสร้างความเสียหายทางอากาศจาก การผลิตคาร์บอน (Carbon Emission) ได้ประมาณ 5% เมื่อเทียบกับการผลิตอุตสาหกรรมอื่นๆ" โดยมลภาวะดังกล่าวแบ่งเป็นส่วนที่เกิดอุตสาหกรรมการบิน (Aviation Transportation) มากที่สุด 40% ตามมาด้วย การเดินทางโดยรถยนต์ (Car Transportation) 32% โรงแรมที่พัก (Accommodation) 21% กิจกรรมจากการท่องเที่ยว (Activities) 14% และอื่นๆ อีก 3% เห็นได้ว่าการขนส่งทางอากาศได้ก่อให้เกิดปัญหาหนักที่สุด โดยการบินเที่ยวหนึ่งนั้นก่อนลงจอดได้ทำกับรถยนต์ที่วิ่งไปแล้วถึง 50,000 กิโลเมตร สหภาพยุโรป (EU) จึงได้รวมกิจการขนส่งทางอากาศให้เป็นหนึ่งในธุรกิจที่เข้าข่ายต้องมีส่วนรับผิดชอบต่อสภาวะแวดล้อม ส่งผลให้สายการบินต่าง ๆ ที่ปล่อยมลพิษเกินกว่าโควตาในปี 2548 ถือว่าเข้าข่ายต้องซื้อโควตาการปล่อยมลพิษ (Emission Charge) ซึ่งจะดำเนินการใน 2 วิธี เป็นค่านำการไปซื้อโควตาการปล่อยมลพิษกับบริษัทอื่นที่อาจจะเป็นธุรกิจในประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา หรือการบริจาคเงินในส่วนที่เกินโควตาการปล่อยมลพิษให้กับหน่วยงานด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือการปลูกป่าเพื่อเพิ่มออกซิเจน

นอกจากนี้โรงแรมในต่างประเทศต่างพยายามลดโลกร้อนอย่างจริงจัง ที่ เกาะโบราโคประเทศฟิลิปปินส์ และเกาะบาฮีระประเทศอินโดนีเซีย ด้วยการใช้มาตรการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนรวมทั้งร้านอาหาร และสถานที่ต่างๆ บนเกาะ ส่วนประเทศศรีลังกาได้ประกาศตัวเองกับแคมเปญที่ว่า เป็นปอดของโลก

ในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวใน ยุโรป แคนาดา และอเมริกา ก็ให้ความสำคัญมากขึ้นกับการเลือกสถานที่และกิจกรรมที่ทราบว่า มีผลก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนหรือไม่ ในร้านซูเปอร์มาร์เก็ตสหรัฐอเมริกามีการปิดฉลากให้รู้ว่าสินค้าเป็นสินค้าที่มาจากต่างประเทศต้องขนส่งโดยเครื่องบินเพื่อให้ผู้บริโภคได้ตัดสินใจเลือกที่จะซื้อหรือไม่ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสนใจในการปั่นจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศหรือการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ในประเทศไทย ที่เมืองเชียงใหม่เพิ่งได้รับโหวตให้เป็น "แหล่งท่องเที่ยวยอดเยี่ยม" จาก www.tripadvisor.com เว็บไซต์เพื่อการท่องเที่ยว ที่มีสถิติการเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์จากนักท่องเที่ยวทั่วโลกกว่า 25 ล้านคนต่อเดือนจากผู้เข้าชมเว็บไซต์ท่องเที่ยวระดับโลก ในรางวัล "BEST DESTINATION IN TRIPADVISOR'S INAUGURAL TRAVELERS' CHOICE DESTINATIONS AWARD"

แต่อีกด้านหนึ่งของเมืองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดเยี่ยมนั้นคือ มีผลกระทบจากนักท่องเที่ยวมหาศาลที่หลั่งไหลเข้ามา และเป็นส่วนเสียที่ได้ถูกเปิดเผยดังที่กล่าวไว้ข้างต้นจากการโหมประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ในเทศกาลการท่องเที่ยว รวมไปถึงสายการบินโลว์คอสต์ที่แข่งขันกันลดราคาและไม่เคยมั่นใจว่ากิจกรรมของการขนส่งทางอากาศนั้นได้ปล่อยมลพิษสู่โลกไปเท่าใด

หรือแม้แต่ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ในประเทศไทยก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีการดูแลกันอย่างจริงจังจากภาครัฐหรือแม้แต่กลุ่มเอกชน

(โปรดติดตามอ่านต่อฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2552)

ภัสสว ปรสภี

นักศึกษาคณะการสื่อสารมวลชน

พีชประชาสารที่มูลนิธิสถาบันพัฒนาเมือง (เชียงใหม่)

อ้างอิง

- 1.ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่ 2318 01 พ.ค. - 03 พ.ค. 2551
2. www.prachathai.com วันที่ : 20/6/2551
3. รูปจาก www.kanatex.multiply.com และ www.hugchiangmai.com

ด้วยความอนุเคราะห์จากวารสารเชียงใหม่ปริทัศน์
มูลนิธิสถาบันพัฒนาเมือง โทร 0-5327-4817, <http://www.udif.or.th>
email: udif@udif.or.th

4.2 ตัวอย่างบทความเกี่ยวกับปัญหาทรัพยากรแร่ธาตุและพลังงาน

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 10 มิถุนายน 2553

ทิศทางการใช้พลังงานโลก

ทิศทางการใช้พลังงานโลก ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน เพราะการนำพลังงานฟอสซิลมาใช้ในอัตราที่สูง นักวิชาการแนะ 2 แนวทางแก้ปัญหาเรือนกระจก

ศส.ดร.รัชชาลัย ชัยชนะ อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และ รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยและพัฒนาพลังงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดเผยว่าจากรายงานของทบวงพลังงานโลก หรือ IEA ที่ได้มีการจัดทำภาพจำลองของการใช้พลังงานในอนาคต (Base Case Scenario) ระบุว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า หรือภายในปี ค.ศ.2030 จะมีการขยายตัวการใช้พลังงานเพิ่มสูงขึ้นจากปัจจุบัน สูงถึง 40% และกว่า 90% โดยการใช้พลังงานดังกล่าว มาจากประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคอาเซียน หรือกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะมีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นสูงถึง 76% โดยพลังงานที่นำมาใช้จะเป็นเชื้อเพลิงจากแหล่งฟอสซิลซึ่งจะมีสัดส่วนประมาณความต้องการสูงถึง 77% ของการใช้พลังงานทั่วโลกในปี 2030 และจะมีสัดส่วนถึง 75% ของปริมาณความต้องการพลังงานที่เพิ่มขึ้น โดยความต้องการจากจีนและอินเดียจะมีสัดส่วนมากกว่า 50%

* ตัวเลขการคาดการณ์ใช้พลังงาน ในอัตราที่ IEA ได้วิเคราะห์ไว้มี สิ่งที่เป็นห่วงต่อชาวโลกคือ การนำพลังงานฟอสซิลมาใช้ในสัดส่วนที่สูงขึ้น จะส่งผลกระทบต่อปัญหาการเกิดภาวะโลกร้อน โดยจะทำให้อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น 6 องศาเซลเซียสภายในปี 2030 และเมื่ออุณหภูมิของโลกขึ้นถึงระดับนี้แล้ว จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศอย่างรุนแรง และส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศอื่นๆ ในโลกอีกด้วย

ศส.ดร.รัชชาลัย กล่าวอีกว่าจะเห็นได้ว่า ปัจจุบัน เราเริ่มเห็นการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นบ้างแล้วในบางส่วนของโลก และเพื่อให้ประชาคมโลกสามารถต่อสู้กับภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศนี้ได้ IEA จึงได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ โดยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงาน ภายใต้นแผนการดำเนินงานที่เรียกว่า "450 Scenario" ซึ่งเป็นแผนการจำกัดความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases Concentration) ในชั้นบรรยากาศไม่ให้เกิน 450 ส่วนในล้านส่วน หรือ 450 PPM ภายในปี ค.ศ. 2030 จะทำให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นเพียง 2 องศาเซลเซียส แทนที่จะสูงขึ้นถึง 6 องศาเซลเซียสภายในปี 2030

ส่วนการแก้ไขปัญหาการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก มีอยู่ 2 แนวทางคือ การเพิ่มปริมาณการใช้พลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy) และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (Energy Efficiency) โดยการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานทั้งสองส่วนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและมีราคาต่ำลง สามารถนำมาใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย ควรส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานคาร์บอนต่ำ (Non-Carbon Energy Technologies) เช่น การผลิตพลังงานจากพลังงานหมุนเวียนต่างๆ ซึ่ง IEA ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าในปี 2030 การผลิตไฟฟ้าทั่วโลกควรมาจากพลังงานหมุนเวียน 37% พลังงานนิวเคลียร์ 18% และชีวมวล 5% รวมแล้ว 60% นอกจากนี้ IEA ยังให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีประหยัดพลังงาน เช่น Eco-car หรือรถประหยัดพลังงาน ที่มีการใช้พลังงานต่อกิโลเมตรต่ำ และรถที่มีการใช้พลังงานทดแทนอื่นๆ เช่น รถยนต์ Hybrids, Plug-in Hybrids และรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้าอย่างเดียว

ที่หมมองประเทศไทย การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน "450 Scenario" สามารถนำแนวทางการแก้ไขปัญหามาใช้ได้ทั้ง 2 แนวทาง โดยการพัฒนาให้ประเทศมีการใช้พลังงานหมุนเวียนมากขึ้น โดยเฉพาะพลังงานชีวมวล (Biomass) เพราะประเทศมีศักยภาพในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ในภาคเกษตรกรรมที่มีอยู่ทั่วประเทศ มาใช้ประโยชน์ได้เป็นจำนวนมากและพลังงานชีวมวลยังสามารถนำมาเปลี่ยนเป็นพลังงานได้หลายรูปแบบ เช่น นำมาเผาใช้ได้เลยโดยตรง การนำมาเปลี่ยนรูปให้เป็นเชื้อเพลิงเหลว (Biofuels) การเปลี่ยนรูปเป็นก๊าซชีวภาพ (Producer Gas from Gasification) และการเปลี่ยนให้เป็นก๊าซชีวภาพ (Biogas) เป็นต้น โดยการดำเนินงานของภาครัฐต้องมุ่งเน้นให้มีการบูรณาการ การบริหารจัดการพลังงานและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน เพื่อให้การทำงานของทุกกระทรวงมีเป้าหมายเดียวกัน ด้วยความร่วมมือและการประสานงานของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น กระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสามารถที่จะดำเนินงานภายใต้แผนงานที่ IEA ได้นำเสนอต่อประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการลดผลกระทบที่เกิดจากภาวะโลกร้อนได้ ที่สำคัญจะทำให้ประเทศไทย สามารถพึ่งพาการใช้พลังงานภายในประเทศของตัวเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนที่สุด.

ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

1. ตัวอย่างบทบรรณาธิการในประเด็นเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหและการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

1.1 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 17 มีนาคม 2553

ประจำวันพุธ ที่ 17 มีนาคม 2553

อบจ.-เทศบาลรวมแก้ไข ปัญหาฝุ่น-หมอกควันพิษ

เมื่อเช้านี้ นายบุญเลิศ บูรณุปกรณ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับ นายทัศนัย บูรณุปกรณ์ นายฉัตรคมบศร์ นครเชียงใหม่ ขึ้นรถกระบะเข้าร่วมรณรงค์ฉีดพ่นละอองน้ำ เพื่อแก้ปัญหาหมอกควันพิษ สดชื่นและสร้างความชุ่มชื้นในอากาศ ตามแนวเรื่องอุทกภัยบริเวณหน้าโรงเรียนวัดในท้ายพายัพ พร้อมกับเสด็จแถวรณรงค์สร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน ขอให้ทุกฝ่ายตื่นตัวกับการแก้ปัญหาหมอกควัน และหมอกควันที่ปกคลุมพื้นที่เมืองเชียงใหม่ในขณะนี้ เพราะนับวันสถานการณ์จะเลวร้ายลง เนื่องจากค่าของฝุ่นละอองขนาดเล็กต่ำกว่า 10 ไมโครกรัมสะสมมากขึ้น เห็นได้จากภาวะที่มีฝนตกเล็กน้อยเมื่อเช้านี้วันที่ 10 มีนาคม ตามถนนสายต่างๆ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่เป็นทางโค้ง มีอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์และรถจำนวนมาก เนื่องจากฝุ่นเกาะผิวถนนจำนวนมาก

นายทัศนัย บูรณุปกรณ์ นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ อธิบายว่า ฝุ่นละอองและหมอกควันในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มาจาก 3 สาเหตุ คือ 1. ควันจากกรรไกรเผาไม้ เรื่องนี้ได้ให้เก็บใบไม้ในเขตเทศบาลทั้งหมด 57 จุด เพื่อไปทำปุ๋ยหมักที่สวนหลวง ร.9 2. ควันจากท่อไอเสียรถยนต์ยานพาหนะ เรื่องนี้ได้รณรงค์ตรวจจับควันดำ และการไม่ติดเครื่องขณะจอดรอ 3. ฝุ่นจากสิ่งก่อสร้างในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ขณะนี้มติดำปลั่งก่อสร้างใหม่กว่า 20 แห่ง ได้ประสานไปยังผู้ประกอบการให้ใช้วัสดุคลุม นอกจากนี้ยังมีควันที่ลอยมาจากที่อื่นเข้ามาปกคลุมพื้นที่ ซึ่งได้ฉีดพ่นฝอยละอองเพื่อชะล้างฝุ่นละอองในอากาศ และเพิ่มความชุ่มชื้นวันละสองเวลาเช้า เย็น อีกทางหนึ่งเทศบาลนครเชียงใหม่ได้ประสานทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง ให้ร่วมรณรงค์แก่ประชาชนในพื้นที่ร่วมมือร่วมใจหยุดเผาในที่โล่งทุกชนิดด้วย

ดังนั้นการใช้น้ำฉีดพ่นหมอกควันด้านบนก็ดีหรือการล้างถนนก็ดี ถือว่าจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะฝุ่นที่ตกพื้นเมื่อมีรถวิ่งก็กลับมาฟุ้งกระจายใหม่ อย่างไรก็ตามอยากตั้งข้อสังเกตดังที่คณะกรรมการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร เดินทางมาศึกษาดูงานสถานการณ์ไฟป่า และปัญหาหมอกควันที่เชียงใหม่ ถึงการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า และหมอกควัน รวมทั้งแนวทางดำเนินงานเพาะชำกล้าไม้ และปลูกป่า เมื่อ 5 มีนาคม ได้ขอทราบข้อมูลการตั้งงบประมาณในการแก้ไขปัญหามอกควันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ว่ามีหรือไม่หรือมีเท่าใด เพียงพอดำเนินการป้องกันแก้ไขหรือไม่ ซึ่งขณะนี้ท้องถิ่นจังหวัดกำลังเร่งให้ อปท.ต่างๆ เร่งรายงาน ข้อมูลให้ทราบ เพื่อจัดส่งให้คณะกรรมการฯ ไปพิจารณา หากปรากฏว่าท้องถิ่นต่างๆไม่เคยจัดทำงบประมาณด้านนี้ไว้เลย ก็ต้องยอมรับว่าปัญหาเกิดขึ้นเพราะอะไร

1.2 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานตามหน้าที่มากขึ้น
นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 10 ธันวาคม 2552

ประจำวันพฤหัสบดีที่ 10 ธันวาคม 2552

ลำปางตั้งคณะทำงาน แก้ปัญหาหมอกควัน

ทุกจังหวัดภาคเหนือตอนบน กลายเป็นพื้นที่ประสบภัยจากการเผาป่า เเผาในที่โล่งทำให้เกิดปัญหาหมอกควันพิษจากหมอกควันปกคลุมต่อเนื่องมาหลายปี บางปีส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในภาคเหนืออย่างรุนแรง และยังคงกระทบต่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก แม้แต่เครื่องบินพาณิชย์ก็ไม่สามารถนำลงได้เช่นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน และน่าน ส่วนจังหวัดที่อยู่กึ่งกลางของภาคเหนือตอนบนคือลำปางก็ประสบปัญหาดังกล่าวไม่น้อยกว่ากัน ล่าสุดผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานจัดการแก้ไขปัญหาหมอกควัน และไฟป่าแล้ว และกำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนเตรียมการป้องกันพื้นที่ที่เกิดไฟป่าซ้ำซากให้ได้ผลด้วย

นายสุภกิจ บุญญฤทธิพงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าของจังหวัดเมื่อต้นเดือนนี้ เพื่อวางมาตรการป้องกันแก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน หลังทางจังหวัดลำปางได้ออกประกาศขอความร่วมมือเฝ้าระวังปัญหาดังกล่าว และขอให้สนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า และการเผาในที่โล่งอื่น ๆ ไปแล้วเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน เหตุผลที่จังหวัดดำเนินการก็เพราะในช่วงเข้าสู่ฤดูแล้งตั้งแต่เดือนมีนาคมไปถึงเดือนพฤษภาคมทุกปี จังหวัดลำปางจะมีสถานะหมอกควันปกคลุมสาเหตุมาจากการเผาป่าหรือการเกิดไฟป่า ขณะที่เกษตรกรและชาวบ้านทั่วไปมักนิยมเผาวัสดุทางการเกษตร และเผาขยะ วัชพืชต่างๆ ในพื้นที่โล่ง ควันพิษสะสมในอากาศส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างรุนแรง นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปาง ประกอบกับสถานะทางธรรมชาติของโลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดปรากฏการณ์ภาวะโลกร้อน ทั้งหมดนั้นถือเป็นผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลตามธรรมชาติ

นับเป็นการตื่นตัวรับมือกับปัญหาไฟป่า และหมอกควันแต่เนิ่น ๆ เพราะกิจกรรมการเผาในที่โล่ง เผาป่าถึงขั้นทำให้เกิดไฟป่าจากน้ำมือของคนเริ่มขึ้นตั้งแต่บัดนี้ และจะรุนแรงสุด ๆ ในช่วงฤดูแล้งมีนาคม ปีนี้จังหวัดลำปางออกประกาศขอความร่วมมือจากประชาชนทุกพื้นที่ ช่วยเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ถือเป็นเตรียมตัวที่ดี แต่จะให้ได้ผลต้องให้ท้องถิ่นเข้าไปตรวจสอบสำรวจในพื้นที่ทุกตารางเมตร ให้ข่าวประกาศชาวบ้าน ชาวเขา และนักท่องเที่ยวที่เข้าไปไม่ให้อุบัติไฟเผาป่า เผาวัชพืชต่างๆ หากสามารถลดเว้นการจุดไฟเผาป่าทุกกรณีได้อย่างเด็ดขาด ปัญหาหมอกควันสะสมที่จะก่อปัญหาขึ้นในช่วงต้นฤดูแล้งก็จะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น อย่าลืมนะว่าปัญหาหมอกควันไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะจังหวัดลำปางหรือเชียงใหม่ หากแต่มีปกคลุมไปทั่วทุกจังหวัด จึงต้องเข้มงวดกวดขัน ถ้าจำเป็นจริงๆ จะต้องใช้กฎหมายบังคับก็ต้องดำเนินการ.

2. ตัวอย่างบทบรรณาธิการในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม

2.1 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับสถานการณ์ภัยธรรมชาติ

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 4 มีนาคม 2553

ประจำวันพฤหัสบดีที่ 4 มีนาคม 2553

ไข้เลือดออกระบาดแล้ว สาธารณสุขพบระบาดแล้ว

การเปลี่ยนผ่านฤดูกาลทุกครั้งมัก
เกิดการระบาดของโรคต่าง ๆ อยู่เสมอ สำหรับ
การเข้าสู่ฤดูร้อนปีนี้เริ่มปรากฏการระบาดของโรค
ไข้เลือดออกหลายจังหวัดเป็นที่ผิดปกติ เนื่องจาก
พัฒนาการของยุงลายเติบโตเร็วมาก จากการ
แถลงของ น.พ.ไพจิตร วราชาติ ปลัดกระทรวง
สาธารณสุข ไม่กี่วันก่อนว่า เพราะปีนี้สภาพ
อากาศร้อนเร็วกว่าทุกปีที่ผ่านมา สิ่งที่น่าห่วงคือ
โรคไข้เลือดออก ซึ่งมีสาเหตุจากยุงลาย มีข้อมูล
การศึกษาทางวิชาการพบว่าขณะนี้ตัวลูกน้ำยุง
ลาย จะกลายเป็นตัวยุงเร็วกว่าอดีตที่ใช้เวลา
ประมาณ 7 วัน ก็เหลือประมาณ 5 วัน จะทำให้
ปริมาณยุงตัวโตเต็มวัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และ
ยังดังกล่าวก็จะเป็นตัวกรรทำให้อันตรายด้วยไข้
เลือดออกกันมากขึ้น

จากกรณีวิเคราะห์สถานการณ์ของ
โรคไข้เลือดออกของกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า
ในปี 2553 โรคมีสัญญาณอาจเกิดการระบาด
รุนแรงในปีนี้ได้ โดยในช่วงเดือนมกราคม จนถึง
วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2553 ทั่วประเทศมีผู้ป่วย
โรคไข้เลือดออกเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลสะสม
รวม 3,757 ราย เฉลี่ยวันละ 85 ราย เสียชีวิต 3
ราย มากที่สุดในภาคกลางมีร้อยละ 55 ของผู้ป่วย
ทั้งหมด รองลงมาคือที่ภาคใต้ ภาคตะวันออก
เฉียงเหนือ น้อยที่สุดคือที่ภาคเหนือ พบทั้งใน
เมืองและชนบท ซึ่งสถิติผู้ป่วยใน 2 เดือนแรกปีนี้
สูงกว่าช่วงเดียวกันในปี 2552 ถึงร้อยละ 49 ที่
มีผู้ป่วยทั้งหมด 2,511 ราย เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้
ที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกในปีนี้ พบทุกกลุ่มอายุ
แต่มีแนวโน้มพบในเด็กอายุมากกว่า 14 ปีขึ้นไป
มากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่ กทม. ปีนี้พบมากถึง
ร้อยละ 60

ขณะนี้ กระทรวงสาธารณสุขสั่งการ
ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทั่วประเทศ ออก
แผนงานการป้องกันโรคตั้งแต่เนิ่น ๆ ก่อนถึงฤดู
ภาคระบาดทุกปีคือช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม
เพื่อป้องกันไม่ให้คนป่วยให้ได้ผลมากที่สุด กับให้
ทุกพื้นที่ช่วยกันลดจำนวนยุงลายให้เหลือน้อยที่
สุด ด้วยการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ
ประชาชนทุกหลังคาเรือน ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์
ยุงลายทั้งที่อยู่ในบ้าน เช่น ตามแจกัน ไม้ประดับ
น้ำถ่อชาตู้ ตู้อุปกรณ์น้ำทิ้งทุก 7 วัน และแหล่ง
เพาะพันธุ์ยุงลายรอบ ๆ บ้าน เช่น ที่จาน
รองกระถางไม้ประดับ ให้ทำลายภาชนะที่อาจเป็น
แหล่งให้น้ำขังได้เช่น กระป๋อง กะลาโฟม กระลา
มะพร้าว ขางรถยนต์ และให้หมอนในมุ้งหรือใน
ห้องที่มีมุ้งลวด โดยให้ทุกพื้นที่เฝ้าระวังโรค หาก
มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออก ให้รีบสอบสวนโรค
และควบคุมภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อไม่ให้โรคแพร่
ระบาด และพันสารเคมีรอบบ้านผู้ป่วยรัศมีอย่าง
น้อย 100 เมตร กำจัดยุงลายที่มีเชื้อให้หมดโดย
เร็วที่สุด เป็นการตัดวงจรการแพร่ระบาดของโรค ซึ่ง
ประชาชนเจ้าของบ้านและผู้ปกครองเด็กโตเด็ก
เล็ก จึงควรตระหนักและให้ความร่วมมืออย่าง
เต็มที่ด้วย.

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 30 มีนาคม 2553

ประจำวันอังคารที่ 30 มีนาคม 2553

ภัยแล้งเหื่อนรุนแรง ถึงขั้นแย่งน้ำกันแล้ว

สถานการณ์ภัยแล้งปีนี้ลุกลามไปทุกจังหวัด แม้จังหวัดที่รับน้ำจากเขื่อนใหญ่ สิริกิติ์ อย่างอุตรดิตถ์ก็เผชิญกับสภาวะขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้เพื่อการเกษตรอย่างรุนแรง ซึ่งนายโยชิเนรุ สมุทรศิริจ วจ.อุตรดิตถ์ กล่าวว่ ภัยแล้งของจังหวัดขณะนี้ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ประชาชนประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร จึงได้ประกาศพื้นที่ภัยพิบัติ ภัยแล้งครอบคลุมทั้งหมด 9 อำเภอใน 52 ตำบล 337 หมู่บ้าน ราษฎรประสบภัยแล้ง 32,106 ครัวเรือนหรือ 92,041 คน จำนวนหมู่บ้านที่ประสบปัญหาภัยแล้ง คิดเป็นร้อยละ 54.81 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด(613 หมู่บ้าน) โดยเฉพาะพื้นที่การเกษตรของราษฎรคาดว่าจะเสียหาย 18,940 ไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่ ต.ทุ่งยั้ง ต.ต้นแม่คำมัน อ.ลับแลซึ่งหลายปีก่อนประสบอุทกภัย ตกอยู่ในสภาพแล้งจัด

จังหวัดเร่งบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร โดยจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แ่่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ แบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานรับผิดชอบไปแล้ว เพื่ออำนวยการประสานงานการบูรณาการแก้ไขปัญหายช่วยผู้ประสบภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานการณ์น้ำแผนจัดสรรน้ำ และการรณรงค์ขอความร่วมมือเกษตรกรกับภาคอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำได้ทราบ เป้าหมายเพื่อร่วมกันวางแผนกิจกรรมการใช้น้ำอย่างประหยัด อีกทั้งกำชับไปยังนายอำเภอ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ออกให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งเบื้องต้นก่อน โดยให้แนวทางว่า "หากราษฎรผู้ประสบภัย ต้องการน้ำแม้เพียงกระป๋องเดียว ก็ถือเป็นเรื่องดีของนายอำเภอ และผู้บริหารท้องถิ่นต้องนำไปให้กับผู้ประสบภัยทันที"

การดูแลแก้ไขปัญหากภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ดังกล่าวไม่เฉพาะแต่จังหวัดอุตรดิตถ์ จะตั้งใจจริงแล้ว จังหวัดอื่น เช่นแพร่ซึ่งอยู่เหนือขึ้นไปก็ประสบปัญหาอย่างรุนแรงเช่นกัน เกษตรกร อ.เมือง อ.หนองม่วงไข่ และ อ.สอง กำลังเผชิญกับภัยแล้งไม่สามารถหาน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติได้นอกจากสูบน้ำจากบ่อน้ำขึ้นมา ส่วนคลองส่งน้ำแม่ยมทั้ง 2 ฝั่งซ้าย-ขวา ของกรมชลประทานมีน้ำไหลไม่ตลอดลำคลอง หลายหมู่บ้านกำลังพิพาทเรื่องการแย่งน้ำ และไม่พอใจกับมาตรการช่วยเหลือของทางราชการ ซึ่งไม่ทันการณ์กับความต้องการใช้น้ำเกรงว่าพืชไร่จะเจตาตายเสียหายเป็นอันมาก เมื่อสถานการณ์หลายจังหวัดเข้าสู่วิกฤตลักษณะเดียวกัน จึงเชื่อว่าผู้รับผิดชอบทุกระดับจะใส่ใจกับปัญหานี้อย่างกระตือรือร้น เช่นเดียวกับจังหวัดอุตรดิตถ์.

2.2 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษทางสิ่งแวดล้อม

นสพ.ไทยนิวส์ ฉบับวันที่ 29 มีนาคม 2553

ประจำวันจันทร์ที่ 29 มีนาคม 2553

ตั้งพม่ามีส่วนร่วม หยุดเผาเข้าใจปัญหา

ช่วงกลางเดือนมีนาคม 2553 บริเวณภาคเหนือตอนบนตกอยู่ในสภาพท้องฟ้าขุ่นข้นทัศนวิสัยมองไม่เห็นในระยะใกล้ นับเป็นวิกฤติร้ายแรงในรอบหลายปี กรมควบคุมมลพิษระบุว่า 7 จังหวัดภาคเหนือตอนบน มีค่ามลพิษเกินมาตรฐานเริ่มตั้งแต่เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา น่าน แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปาง ยกเว้นแพร่จังหวัดเดียวที่ค่าไม่สูงนัก เฉพาะที่อำเภอแม่สาย เชียงรายวิกฤติหนักสุด ค่ามลพิษสูงถึง 311.0 ตัวเมืองเชียงรายวัดได้ 245.9 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนเมืองเชียงใหม่ท้องฟ้าถูกปกคลุมไปด้วยหมอกควันต่อเนื่องหลายวันคุณภาพอากาศแย่มาก ค่ามลพิษอยู่ที่ 227.5 ที่ รร.ยุพราชฯ ส่วนจังหวัดลำปาง 180.0 ลำพูน 261.1 แม่ฮ่องสอน 292.5 น่าน 159.3 พะเยาวัดได้ 259.8 ประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจเป็นจำนวนมากนี้

แสดงว่า คุณภาพอากาศที่เลวร้ายที่สุดนั้นอยู่บริเวณตอนเหนือสุดของประเทศ ตั้งแต่เชียงราย จนถึงอำเภอแม่สาย และเลยเข้าไปในเขตพม่าที่จังหวัดท่าขี้เหล็ก เนื่องจากประชาชนฝั่งไทยมีกิจกรรมการเผาซากชนิดที่ไม่มีการรณรงค์ห้ามปราม ชี้ให้เห็นถึงผลเสียจากการทำให้เกิดหมอกควัน ซึ่งในวันจันทร์ที่ 29 มีนาคมนี้ กรมควบคุมมลพิษ จัดโครงการความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศระหว่างประเทศไทยกับประเทศพม่า ณ ที่ว่าการอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และเมืองท่าขี้เหล็ก ประเทศพม่า โดยมีนายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธาน กิจกรรมทั้งสองแห่งเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะฝั่งพม่าที่มีการจัดทแบบนี้เป็นครั้งแรกที่บริเวณสนามบินเมืองท่าขี้เหล็ก พร้อมกันนั้นกรมควบคุมมลพิษได้ส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่เข้าไปตรวจวัดคุณภาพปริมาณฝุ่นละอองในอากาศ ณ จุดจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาสืบเนื่องจากการเผา ทำให้คุณภาพอากาศแย่งและส่งผลต่อสุขภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กิจกรรมดังกล่าว นับเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันได้อย่างดี เพราะต่างก็เผชิญกับภัยพิบัติร้ายแรงเดียวกัน หากฝั่งไทยเผาหมอกควันก็ส่งผลไปถึงชาวพม่า และถ้าพม่าเผาอย่างไร้ระเบียบยัง ผลลัพธ์ก็ปรากฏดังที่เห็น ซึ่งเราเห็นว่าจำเป็นจะต้องรณรงค์ให้เพื่อนบ้านงดการเผาอย่างจริงจัง และให้เห็นผลทันที เพราะถ้าเข้าใจถึงผลสืบเนื่องจากการเผาแล้ว ปัญหาที่นำจะลดลง อย่างไรก็ตามคงไม่ใช่เฉพาะชายแดนพม่าเท่านั้น ด้านอื่นๆ ก็ต้องรณรงค์ในระดับหมู่บ้านทั้งสองฝั่ง ลงไปถึงแม่ฮ่องสอน และตาก ดังจะเห็นว่าป็นี่แม่ฮ่องสอน ก็ถูกหมอกควันพิษปกคลุมรุนแรงถึง 4-5 เท่าของค่ามาตรฐาน.

3. ตัวอย่างบทบรรณาธิการในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

3.1 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม 2553

โลกร้อนกระทบหนัก

ย่าง เข้าสู่กลางเดือนพฤษภาคมตามปกติของทุกปี จะเริ่มฝนตกลงมาตั้งแต่หลังเทศกาลสงกรานต์ สภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวมาตั้งแต่เดือนเมษายนก็จะทุเลาลง แต่ว่าปีนี้สภาพอากาศยิ่งทวีความร้อนที่รุนแรงขึ้นตลอดทั้งกลางวันกลางคืน แม้แต่อยู่ใต้พื้นที่ร่มเงาที่มีต้นไม้ใหญ่ปกคลุม อยู่ในอาคารบ้านเรือนยังร้อนอบอ้าวเหมือนโหลเคลือบย้อยตลอดเวลา น้ำที่อยู่ในถังเก็บน้ำก็ยิ่งร้อนเหมือนกับน้ำดื่มแทบใช้อาบไม่ได้ สภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวเช่นนี้ จึงไม่แปลกใจเลยว่าไปไหนมาไหนมีคนบ่นว่าร้อนกันทั้งนั้น

นี่ถือว่าประสพภัยแล้งกันอย่างหนัก ระดับน้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติ หนอง คลอง บึงหลายพื้นที่ที่ทางภาคเหนือลดลงและแห้งขอด ชาวเกษตรกรจึงขาดแคลนน้ำในการปลูกพืชผักทำให้อินค้าทางการเกษตรทุกชนิดมีราคาแพงถึง 2-3 เท่าตัว พืชเศรษฐกิจเช่นมะม่วง ลำไย ที่กำลังออกดอกออกผล เริ่มเหี่ยวเฉายืนต้นตาย ถ้าหากฝนขาดช่วงไปยาวนานเช่นนี้เกษตรกรก็จะประสพภัยแล้งอย่างแสนสาหัสกันทีเดียว

สภาพอากาศที่ร้อนอบอ้าวได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยชรา ผู้ที่มีโรคประจำตัว จึงจะสังเกตได้ว่าผู้ที่อยู่ในวัยเสี่ยงเช่นนี้ได้ล้มป่วยกันเป็นจำนวนมาก หลายหมู่บ้านมีผู้เสียชีวิตติดต่อกันเพิ่มขึ้น ชนิดที่ว่าศพศพป่าช้าแทบไม่ว่าง ฉะนั้นผู้ที่มีญาติอยู่ในวัยชรา หรือมีโรคประจำตัวควรดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ไม่ควรทิ้งให้อยู่ตามลำพัง

สาเหตุที่ทำให้สภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็คงทราบกันแล้วว่ามาจากสาเหตุภาวะโลกร้อน ที่พวกเราเป็นต้นเหตุให้เกิดขึ้นทั้งนั้น ควรหันมาให้การร่วมมือรณรงค์กันอย่างจริงจัง โดยเริ่มแรกเมื่อถึงขยะครั้งใดควรแยกขยะ สิ่งใดที่สามารถถ่วงน้ำหนักมาใช้ใหม่ได้ก็ให้เก็บไว้ขายหรือเก็บไว้ใช้เอง และไม่ควรมีเผาขยะ ทุกชนิดที่ทำให้เกิดควันไฟ ขณะนี้หลาย ๆ หมู่บ้านได้ทำโครงการปฎิหมักจากเศษใบไม้ เศษขยะ เพียงแต่เก็บใส่ถุงไว้หน้าบ้านพวกเขาก็จะมาเก็บไปทำปุ๋ยหมัก แม้กระทั่งใบลำไยแห้งที่ไร่ลำไยนั้น กลับมีราคา ทางบริษัทผู้ป้อนยังรับซื้อไม่อื่นเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมักที่ประเทศญี่ปุ่น

ในอนาคตข้างหน้าภายในไม่กี่ปี ถ้าหากพวกเราทุกคนไม่ว่าเป็นคนมีงมียากจนจนขั้นขั้นขั้นขั้นเสียใจ ไม่ช่วยกันรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมก็เชื่อแน่ว่า จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของทุกคน สิ่งแวดล้อมเพิ่มความร้อนให้กับโลกมากขึ้น พวกเราก็จะอยู่อย่างทุกข์ทรมานแม้โรคภัยไข้เจ็บคุกคาม และก็เชื่อแน่ว่าไม่ช้า โลก นรกสวรรค์ จะร้อนเหมือน ๆ กับหมดทุกที่แล้วพวกเราจะไปอยู่ที่ไหนกัน

3.2 ตัวอย่างบทบรรณาธิการเกี่ยวกับผลกระทบต่อคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

นสพ.เชียงใหม่นิวส์ ฉบับวันที่ 20 มีนาคม 2553

CHIANG MAI NEWS

เชียงใหม่ นิวส์

ปัญหาหมอกควัน

๑ ตลอดช่วงระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ปัญหาหมอกควันของภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอนนั้น นับได้ว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ดังที่ทราบกันดีว่าสาเหตุของปัญหานั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการไม่ว่าจะเป็นไฟป่าที่เกิดขึ้นจากอากาศที่แห้งและร้อนจัด ผลจากสถานะเอลนินโญ่ การเผาป่าของประชากรในพื้นที่และประเทศใกล้เคียงโดยเฉพาะพม่าและลาว การเผาวัชพืชในพื้นที่เกษตรกรรม การเผาขยะมูลฝอยในที่โล่ง ฝุ่นละอองจากท้องถนน การก่อสร้าง และเขม่าที่จากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากท่อไอเสียรถยนต์

ปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนมีที่กล่าวจะรุนแรงขึ้นทุกปี ปริมาณหมอกควันและฝุ่นละอองเพิ่มขึ้นเกินค่ามาตรฐานที่ 120 ไมโครกรัม เป็น 250 ไมโครกรัม และยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากสภาพปัญหานี้กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ออกประกาศเตือนให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการอยู่นอกอาคารเป็นเวลานาน และงดออกกำลังกายในที่โล่ง โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคทางเดินหายใจและภูมิแพ้

นอกจากนี้สถานการณ์ดังกล่าว ยังทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยวและส่งผลกระทบต่อทั้งธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน เนื่องจากสายการบินมีการงดเที่ยวบินบางเที่ยวบิน โดยเหตุผลเพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร รวมทั้งข่าวสารเกี่ยวกับปริมาณหมอกควันและฝุ่นละอองที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของอากาศอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวหรือเลื่อนแผนการท่องเที่ยวออกไป ทั้งนี้ก็รวมถึงผลกระทบต่อ การสัญจรบนเส้นทางหลวงระหว่างจังหวัดที่เกิดขึ้นอีกด้วย

ธรรมชาติก็ไม่ได้โหดร้ายไปเสียทั้งหมด เพราะเย็นวานนี้มีพายุฝนฟ้าคะนองโดยทั่วไปในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอย่างน้อยสายฝนก็ชะโลมล้างหมอกควันให้เบาบางลงอย่างเห็นได้ชัด แต่กระนั้นก็เป็นเพียงการทำให้ปัญหาทุเลาเบาบางลงแค่ชั่วคราว ทางที่ดีที่สุดนั้นคงจะเป็นการร่วมมือกันในทุกภาคส่วนกับการวางแผนแนวทางแก้ปัญหาอันเกิดจากน้ำมือมนุษย์ เพื่อให้มีให้ซ้ำเติมปัญหาจากธรรมชาติ ถึงเวลาแล้วที่เราจะร่วมมือ ร่วมใจกันป้องกันปัญหาอย่างแท้จริง

ภาคผนวก ง

รายชื่อและข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

คุณอินสม ปัญญาโสภา

- เกิดเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2479
- สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญญา สาขาช่างเทคนิค วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่
- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองบรรณาธิการ / รักษาการบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์

และ

ผู้สื่อข่าวอาวุโสหนังสือพิมพ์ไทยรัฐประจำจังหวัดเชียงใหม่

- มีประสบการณ์ในการทำงานด้านหนังสือพิมพ์ประมาณ 50 ปี

คุณสันทัต สักดิ์สูง

- เกิดเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2491
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านโรงแรมและสายการบิน จากนิติพนธ์ศึกษา กรุงเทพฯ
- ปัจจุบันดำรงตำแหน่งบรรณาธิการหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์
- มีประสบการณ์ในการทำงานด้านหนังสือพิมพ์ประมาณ 39 ปี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุธิดา สมบูรณ์

วัน เดือน ปีเกิด

9 เมษายน 2527

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2548 - 2549

